

Zorg op school

Onze school wil **een ZORGBREDE school** zijn. Dat houdt concreet heel wat in.

In de eerste plaats wil onze school er voor zorgen dat er op een **preventieve manier met zorg** wordt omgegaan. Het werken in de klas en op school wordt zo georganiseerd dat **elk** kind zo **veel mogelijk kansen krijgt** om zich zo ruim mogelijk te ontplooien. Zo **wordt er in elke klas heel gedifferentieerd met kinderen gewerkt**. Het is in onze klassen niet zo dat elk kind altijd hetzelfde doet. Het is heel gebruikelijk dat juf of meester specifieke afspraken maakt i.v.m. huiswerk en dat elk kind, aangepast werk krijgt tijdens het zelfstandig werken, contractwerk of hoekenwerk. Dit omdat niet elk kind even snel de leerstof verwerkt of evenveel leerstof aan kan. Niet elk kind volgt dezelfde weg naar de eindstreep. De juf of meester wordt hierin bijgestaan door de **zorgleerkracht**. Deze werkt **IN** de klas mee met de groep of helpt een groepje kinderen apart.

Ook **klasoverschrijdend** zijn er afspraken en activiteiten die er moeten voor zorgen dat we samen met het hele team niet alleen aan de overdracht van kennis en intellectuele vaardigheden willen werken, maar ook veel energie steken in het werken aan de sociale en emotionele opvoeding van de kinderen.

Een voorbeeld hiervan is het werken met **de leefhouding (ster van de maand)**. We willen kinderen leren kennis maken met sociale vaardigheden met de bedoeling hen "sociaal vaardiger" te maken. Op deze manier willen we hen o.a. leren om op een goeie manier conflicten op te lossen, om te gaan met pesten, samen te werken, Het kan gebeuren, dat er van een klas **een sociogram** wordt afgenomen. Dit is een soort "sociale puzzel" van de klas, waaruit je kan afleiden wie vooral met wie speelt, wie vaak aan de kant staat, wie met wie kan samenwerken, enz.... .

Door er voor te kiezen, in zoveel mogelijk lessen **samen te werken**, leren we onze kinderen niet alleen zelfstandig werken, maar we leren hen ook rekening houden met anderen.

We schenken ruime aandacht aan het **leesonderwijs** (zowel technisch als begrijpend) zodat het lezen zo vlot mogelijk verloopt en dit geen barrière vormt bij het leerproces. Hierover zijn afspraken gemaakt met het schoolteam. **Ralphi-lezen en tutorlezen** zijn technieken die bij ons wekelijks gebruikt worden om het correct en vlot lezen, te bevorderen. Sommige kinderen krijgen een **leescontractje**; ze lezen prima en hebben nood aan teksten die meer op hun eigen leesniveau geënt zijn of ze hebben wat extra oefening nodig. In overleg met de leerkracht en de ouders wordt dan een weekoverzicht opgesteld waarbij de kinderen een leestekst en woordjes op maat krijgen, zodat ze thuis het lezen kunnen oefenen.

In de klas (L2 tot en met L6) wordt een reeks boeken voorzien die sterk aanleunen bij het thema waar rond gewerkt wordt in de taallessen.

In het eerste leerjaar wordt de zorgleerkracht op volgende manier ingezet. Elke ochtend start ze de dag met een gamma van oefeningen die het **tellen, schrijven, rekenen en lezen, ... trachten te automatiseren**. Dit gebeurt **op een speelse manier**, om de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar zo soepel mogelijk te laten

verlopen. Er wordt gedifferentieerd gewerkt zodat er wordt ingespeeld op de eigen aard van leren van elk kind. Sommige kinderen leren vooral auditief, anderen hebben beelden nodig en nog andere kinderen hebben meer motivatie nodig door bijvoorbeeld het spelaspect. We springen, klappen, dansen, stampen, zingen, Aanvankelijk lezen, schrijven en rekenen wordt op een speelse manier geoefend en geautomatiseerd. Op datzelfde moment verzorgt de klasleerkracht de communicatie met de ouders via de agenda en volgt ze de kinderen individueel op wat huiswerk en taakjes betreft.

3 keer per jaar vinden er **klasbesprekingen** plaats. De leerkrachten krijgen dan de kans om hun klas eens uitgebreid te bespreken met het zorgteam. Ook de groepsdynamiek en het specifieke karakter van elk klasje wordt in de kijker gezet. Er worden tips aangereikt die het werken met de klas en elk kind individueel zouden kunnen vergemakkelijken. We bekijken de evolutie van het kind binnen het leerlingzorgsysteem. We bespreken de plaats van elke leerling binnen het zorgcontinuüm.

In het kader van het M-decreet, vallen bovendien alle bovenstaande preventieve maatregelen binnen de **brede basiszorg van het zorgcontinuüm**.

Door preventief te werken willen we de problemen dus voor zijn.

Toch hebben we ook een heel beleid om er voor te **zorgen** dat kinderen worden opgevangen als het wat moeilijker is voor hen om zonder problemen de school te doorlopen.

Om deze reden is **het goed opvolgen** van de kinderen een eerste grote taak . Het duidelijkst gebeurt dit via observaties, toetsen, het opvolgen van de schriften en huiswerkjes, ... maar er is meer. Onze school werkt met een gebruiksvriendelijk **leerlingvolgsysteem**. Dat is een plan om ieder kind zo "ruim" mogelijk te kunnen opvolgen.

Wat het lezen betreft worden de kinderen drie keer in het schooljaar **gescreend**. Om het technisch lezen te toetsen, wordt elk lagere schoolkind bij ons door de zorgjuf getest. Aan de hand van deze test wordt het **AVI-niveau bepaald** en gaan we na hoe ver elk kind staat op gebied van lezen. Om het lezen dan verder te kunnen oefenen, lezen de kinderen wekelijks klasdoorbrekend. De klassieke leesgroepen zijn aangevuld met een groep RALFI-lezers en een groep begrijpend lezen. Leerlingen die reeds niveau 9 bereikten kunnen op een rustige plek in hun boek lezen zonder gestoord te worden door de leerlingen die in groep hardop aan 't oefenen zijn.

Voor wiskunde en taal biedt de methode die we gebruiken, voldoende toetsmomenten om te peilen waar elk kind staat.

We hanteren verder **geen flitstoetsen** en dergelijke om het risico op faalangst te verkleinen. In de nieuwe methode De Taalbende Spelling is er na elke les wel een korte flitstoets.

Ook is er **pas een echte toetsenperiode vanaf het vijfde en het zesde leerjaar**. De stress die deze periode voor sommige kinderen met zich mee brengt, vinden we nog ongepast voor jongere kinderen.

In de tweede en derde kleuterklas, nemen we twee maal per jaar, de **CITO ordenen en CITO taaltoets** af. De kinderen voeren bij de zorgjuf of bij hun klasjuf allerlei opdrachtjes uit. Wanneer de resultaten hiervan in kaart worden gebracht, hebben we een idee van hoever het kind staat op gebied van rekenen en taal. Aan de hand van de resultaten van de testen worden er **zorglijsten** aangemaakt voor de zorgleerkracht en voor de klasleerkracht. Deze zorglijsten geven aan **welk kind voor welk onderdeel ondersteuning nodig heeft**. Wanneer de kinderen bij een onderdeel uitvallen krijgen ze extra ondersteuning van de zorgleerkracht. Kinderen die juist op de risicoscore zitten worden in eerste instantie extra geholpen door de **klasleerkracht**. Op deze zorglijsten kunnen we aanvullen welke acties er werden genomen en wordt ook met kleurcodes aangeduid hoe die actie verliep. Op die manier kunnen we de evolutie van de kleuters opvolgen. Alle gegevens van op de zorglijsten worden per periode aangevuld aan het leerlingvolgsysteem. De turnleerkracht vult aan wat grove motoriek betreft. Aangevuld met de observaties van de kleuterleidster en de zorgjuf, ontstaat er voor elke kleuter een **kleuterrapportje: een momentopname/evolutie van de vaardigheden, kennis, motoriek, sociale en emotionele ontwikkeling van de kleuter**. Het kleuterrapportje wordt ook opgemaakt voor de kleuters van de peuterklas en de eerste kleuterklas. Dit rapportje wordt dan besproken op het oudercontact met de ouders. Wanneer ouders aanwezig zijn, krijgen zij ook een dubbel mee naar huis. Op deze manier worden ouders ook meer betrokken bij de ontwikkeling van hun kind.

Om onze kinderen nog beter te kunnen begeleiden op gebied van taal werken we in de kleuterklassen met **WOK (Woordenschatverwerving Kleuteronderwijs)**. Wekelijks werken de leerkrachten een goed doordacht aanbod uit van nieuwe woorden die bij de leeftijd, interesse en het thema passen. Deze woorden komen op een woordkaart. Alle woordkaarten worden verzameld in een **mindmap** die steeds ter beschikking staat voor de kleuters in de boekenhoek van de klas. De woorden van op de woordkaart komen gedurende dat bepaalde thema meerdere malen aan bod in een gevarieerd aanbod zowel tijdens klassikale activiteiten als tijdens het hoekenwerk. De nieuwe woorden worden op vrijdag voorafgaand aan het nieuwe thema voorgesteld door middel van **pré-teaching**. Dit moment is vooral bedoeld voor de kleuters waarvan de klasleerkracht weet zij het moeilijker hebben. De pré-teaching gebeurt in de klas in een klein groepje.

Observeren is tevens een **grondhouding** van elke leerkracht. Door goed te kijken naar hoe het kind werkt en zich gedraagt in de klas en tijdens het spel en/of via gesprekjes met de kinderen, wordt ook nagegaan hoe het sociaal en emotioneel functioneert. Antwoorden op vragen als: "Voelt het kind zich wel goed in zijn vel?" "Hoe is de betrokkenheid van het kind tijdens het rekenen?" "Heeft het kind veel vriendjes?" "Zijn er vaak conflicten? geven ons een indruk van zijn werkhouding, sociaal handelen en emotionele ingesteldheid. **Dat een kind zich lekker voelt bij zijn juf, zijn leeftijdsgenootjes, zijn speelkameraadjes op de speelplaats, het werk dat wordt verwacht in de klas, vinden wij minstens even belangrijk als een "goed" rapport... . Jaarlijks wordt dit zelfs concreet in alle klassen gescreend met een bevraging: de welbevindingsenquête.** Meester Jan bespreekt met elk van zijn leerlingen apart het rapport en laat hen ook zichzelf evalueren.

Veertiendaags hebben we een **zorgoverleg met het CLB**. Alle kinderen met dringende problemen worden besproken. Planning, overleg, nieuwe inzichten worden gedeeld en indien nodig bijgestuurd.

Drie maal per jaar is er een **zorgoverleg met het CLB** waarbij we alle kinderen die het moeilijker hebben, nog eens evalueren. Waar zijn we met dit kind gestart? Hoever staat het nu? Zijn de doelen bereikt, die we hadden voorop gesteld? Welke nieuwe doelen moeten we uittekenen? Welke kinderen hebben STICORDI-maatregelen of een aparte leerlijn en zijn deze maatregelen nog steeds voldoende aangepast? Soms wordt er voorgesteld om een kind eens te observeren of komt er een voorstel voor een sterkte/zwakteanalyse of andere specifieke test om een reken- of taalstoornis op te sporen. Het CLB-team neemt dan contact op met de ouders. Van kinderen met **problemen voor spelling** wordt aan het begin van het schooljaar én aan het eind van het schooljaar (of het begin van het nieuwe schooljaar) een P.I.-dictee afgenomen. Indien de problemen blijven bestaan na intensieve remediëring of pre-teaching in de klas of door de zorgjuf, worden deze resultaten besproken met leerkracht, de zorgjuf en het CLB-team en kan, indien echt noodzakelijk, logopedie voorgesteld worden. De klasleerkracht houdt er een goede communicatie met de logopedist(e) op na. Minstens één keer per jaar nodigt de klasleerkracht hem/haar uit voor een gesprek, zo blijven beiden op dezelfde golflengte wat de begeleiding van het kind betreft.

Wekelijks is er ook een kort overleg tussen de zorgcoördinator (=zorgjuf) en de directie. Dit naar aanleiding van het wekelijkse zorgteamoverleg (op dinsdag). De zorgcoördinator geeft aan het begin van elke week ook haar planning door aan de directie.

Het spreekt voor zich dat de **zorgleerkracht ook heel wat formele en informele babbels** / mailverkeer heeft met de klasleerkracht om zowel individueel als klassikaal haar zorgtaak zo goed mogelijk uit te voeren.

Het volledige lerarenteam is vertrouwd met STICORDI-maatregelen.

We beschikken over een ruime lijst aan STICORDI-maatregelen die indien mogelijk kunnen ingezet worden om kinderen met leer- of ontwikkelingsproblemen te kunnen ondersteunen en deze op te volgen doorheen hun volledig schoolloopbaan bij ons.

Om alles "up to date" te houden wat de opvolging en zorg van de kinderen betreft, werken we aan een overzichtelijk en doordacht leerlingvolgsysteem.
We streven er naar, elk kind gelijke kansen te geven op onze school.

Natuurlijk zijn we ook vertrouwd met **GON-begeleiding**. Kinderen met een beperking, die toch baat hebben bij een plekje in het gewoon onderwijs, zijn welkom en worden zo goed als mogelijk begeleid in samenwerking met hun GON-leerkracht.

En bij ons worden niet alleen de kinderen geëvalueerd, ons eigen handelen wordt ook af en toe in vraag gesteld. Als leerkracht leren we ook elke dag bij... . En dat gebeurt niet alleen via **nascholing**, maar ook door overleg met elkaar en door te praten hoe we ons eigen onderwijzen aanpakken in onze klas. Soms gaan we zelf op

de schoolbanken zitten in de klas van een collega, omdat we er zeker van zijn dat we van elkaar ook heel wat kunnen leren... .

Het mag duidelijk zijn, dat in onze school heel veel aandacht gaat naar het overbrengen van kennis maar ook en niet in het minst naar een groot aantal vaardigheden die van belang zijn om op te groeien tot mensen die sterk in het leven staan. Mensen die "zin" hebben in het leven en die met een "rugzakje" vol sociale- en emotionele vaardigheden de wereld tegemoet durven treden. Ons zorgbeleid wil in deze grote taak kinderen, ouders, leerkrachten en de school ondersteunen. Want al is het niet evident, niets is zo fantastisch en spannend als het mogen begeleiden van kinderen... .